

כפשוטו של ר' נפתלי

שורות מדממות על אחד מחשובי הגאונים בדורנו
שכולנו עמדנו מנגד כאשר נרדף עד מוות

הממהרת להורות באמרי שפָּרָה?

קורות ביתו של אדם יכולות להעיד עליו. ומכיוון ששָׁכַן הייתי לקורות ביתו ומתְצַפֶּת הייתי ממרפסתי, יכולני להעיד עד כמה היה דוגמה ומופת לתלמיד חכם ש'שייף עייל שייף נפיק ולא מחזיק טיבותא לנפשיה', כפשוטו ממש. כל מעשיו בהצנע לכת, בצידי דרכים מהלך, דואג לברוח מכל סוג של קרדיט, ואף בספרים שחיבר דאג להעלים את שמו.

ספריו היו נכסי צאן ברזל שמפארים רבבות בתים בישראל, אולם בעיני עצמו היה סתם יהודי פשוט מבית. יהודי שבכל רגע של הליכה ברחוב ניתן לראות אותו שקוע בשרעפים של תורה. יהודי שממש לפני כמה ימים, כאשר קיבל טיפול ניסיוני ומסוכן בניסיון לקטול את מחלתו המתקדמת, טיפול שלוה בנסיוב מיוחד למקרה של קריסת מערכות, הוא הבין את גודל השעה ומסוכנותה, לאחר שהרופאים הזהירו מפני תופעות לוואי קשות. והוא, רבי נפתלי, ביקש מבנו, יבדלחט"א רבי דוד, שיודיע לו מתי מתחילים להכניס את העירוי הניסיוני והמסוכן.

"מדוע, אבא?" שאל רבי דוד, תלמיד חכם ובהיר נפש ומחשבה כדרכו של אביו, ורבי נפתלי השיב: "אני רוצה לדבר איתך בלימוד, כדי שהתורה תגן מהסכנה שבטיפול. הרי 'תורה מוגא ומצלא'. והבן שאל: 'והרי חז"ל אומרים 'בעידנא דעסיק בה ובעידנא דלא עסיק בה'!" - כלומר, התורה מגינה על לומדיה גם בשעה שאינם לומדים אותה. והרי גם סתם שיחת חולין של רבי נפתלי נסבה סביב תורה. והאבא הטוהר, על מיטת הטיפולים במחלקה האונקולוגית, רק השיב: "זיל בתר רישא! הרי כתוב גם 'בעידנא דעסיק בה' אז למה לסמוך על 'עידנא דלא עסיק בה'?"

"אבא, עכשיו התחיל העירוי", אמר הבן, ואז נפתחו השמיים והמחלקה הקודרת ראתה מראות אלוקים: יהודי מיוסר, מחטים בבשרו, פחד וחרדה בליבו ופצע חד בנפשו - פותח ב'חבורה' ארוכה שמבוססת על 'מגן אברהם' בדין שופר שהוברר כפסול במהלך התקיעה, וההבדלים בינו לבין ספר תורה שנפסל לעניין הצורך לברך שנית.

ותהי המחלקה הקדורנית לחרדת אלוקים - -

בעל רגש עצום היה. נפש אומן עדינה פיעמה בתוכו והאירה את כל הסביבה. כאשר עמד לסיים את כתיבת הסדרה המונומנטלית 'רש"י כפשוטו', נסע עם ילדיו לעיר טרויש שבצרפת, מקום מגוריו של רש"י הקדוש. נפשו נכספה.

אשר ראינו צרת נפשו בהתחננו אליו ולא שמענו. הגאון המופלא רבי נפתלי אנשין זצ"ל

יהודי של תכלית היה רבי נפתלי, ותמיד 'סחב' משהו. לרוב היו אלו ספרים עבי כרס שנטל מביתו לבית המדרש ולהיפך, ולפעמים, בשבת בצהריים, היו אלו בקבוקי יין ומיני מגדנות שנשארו מסעודתו עם ט"ז ילדיו, ואותם היה מגניב בחשאי לבית הכנסת חב"ד שליד ביתו, כדי שמשותפי ההתוועדות שנשארים שעות אחרי התפילה, יאכלו וישתו. הכל בצנעה, שאף אחד לא יראה. אבל אני ראיתי. וכלום חשבתם שרק לבני אדם דאג? בשעת לילה מאוחרת מאוד, כשאף ברייה אינה נמצאת בחוץ, היה יוצא עם שיירי אוכל שנשאר בבית ומניח ליד פחי האשפה, בשביל החתולים שלא ירעבו. "כמה הצטער אבא כאשר העירייה הציבה פחים טמונים", סיפרו לי השבוע בניו. "הוא אמר: 'הרי כתוב 'ורחמיו על כל מעשיו'! החתולים יגועו ברעב'!"

כזו הייתה נפשו הגדולה של רבי נפתלי אנשין זצ"ל - גאון עצום שראשו בתורה ומוחו שולט במכמניה, ועיניו נשואות לכל יציר נוצר, ואף חתולים אומללים במשמע, ואפילו עץ שפעם נקשר בצורה לא נכונה, והוא דאג לסדר שהעץ יצמח נכון, וכל אימת שהיה עובר ליד העץ הזה, אמר, היה מרגיש שהעץ מודה לו.

ורק עליו לא ריחמו. עד שנתעלה בחטף, לאחר שמונה שבועות של מחלה קצרה, ורבבות תלמידים שלמדו בספריו קראו עליו בכל העולם: "אי הָלָשׁוֹן

דמעות שוטפות את המקלדת.

כפשוטו. הצער בלתי ניתן להכלה. המחשבה 'שמא הייתי יכול לפעול יותר כדי להציל עשוק מיד עושקו', ולא לפחד מכותבי פלסטר המבקשים שכר כפנס - מכאיבה ואינה מרפה. אולי הייתי נרפה מדי, שמא חששתי, לא רציתי להתעמת עם כוחות גדולים וחזקים, עם אנשים שיש להם יותר מדי זמן ופחות מדי צדקות. שתקתי, והיהודי היקר הזה, שבכל יום ויום הייתי רואה אותו יוצא מביתו לסדר יום ארוך של לימוד תורה שמילא כל רגע ורגע בחייו - המשיך לסבול את כאבו בדומייה, להתייגר בלב מתרסק על עוול עצום ברמה עולמית, ללא שום אשמה, ברשעות ובאכזריות.

עד שָׁנָם הלב ולא הוסיף לכאוב עוד. ביום שישי הגיעה בשורה בת שבע עשרה מילים. ושבע עשרה המילים הללו גורמות לי להסתובב כבר שבוע בתחושה מדכדכת של עצבות עמוקה, החמצה כבדה ומחשבה מייסרת: האם עשיתי מספיק בעבור היהודי הגאון הזה, שנשא את כאבו בדומייה ולא שיתף כמעט איש מלבד בני משפחתו? האם לא יכולתי לפעול הרבה יותר עוד בחייו של הנפש נקי וצדיק הזה? האם התגייסות מצידי בלי לחשוש, ללא חת, הייתה גורמת לגאון האדיר הזה לעלות לעולם שכולו טוב עם קצת פחות כאב בליבו הטוהר, לב שבשנים האחרונות שָׁתָה דם רותח? דם רותח ששפכו יהודים עם כוונות של 'לשם שמיים'. אנשים שעליהם אמר דוד בתהילים קמ"ט: "רוממות ק-ל בגרונו וחרב פיפיות בידם". אוהו, וכמה ארוכה וחדה הייתה חרב הפיפיות של הברנשים הללו! הם סובבו עוד ועוד, באובססיביות מרושעת ומגלגלת עיניים, לא הרפו לרגע, עשו הכל כדי לוודא הריגה ציבורית, וכמעט שהצליחו.

אלה היו 17 המילים: "אבידה גדולה. ברוך דיין האמת. אבל בקהל עדת ירושלים: הגאון רבי נפתלי אנשין זצ"ל נפטר בשעה האחרונה. בשורות טובות."

רבי נפתלי היה שכן קרוב.

בשנים האחרונות התגורר בבניין ממול. כשהייתי רואה את עבודת השם הפשוטה והתכליתית שלו - ליבי היה נמלא רוממות רוח. אני מתפייט על נקיי הדעת בירושלים שראיתי בילדותי בבתי אונגריין - והנה אני רואה את בבואתם החיה והנושמת כאן, ממרפסת ביתי: הייתי צופה בו משכים לבית הכנסת בשעה של לפנות בוקר, בעוד אני טרם עליתי על יצועי. טלית ותפילין תחת בית שחיו והליכתו כפופה משהו, מהירה ותכליתית מאוד. אֶפְרָץ לעשות רצון קונו. ואני יודע שבעוד אני עסקתי בכתיבה של עוד איזה טור או דבר חולין - היהודי הזה העביר עוד לילה בין עשרות ספרי ראשונים שנפתחו בערימת ענק על שולחן לימודו, שוקד בטהרת לב על עוד חיבור, מתוך רצון לְזַכּוֹת את כלל ישראל ולסלול נתיב בהבנת התורה הקדושה לאור גדולי מפרשינו. רש"י מבואר, פשוטו של מקרא, ולאחרונה סדרה שעוד לא ראתה אור - סדרת 'משנה מבוארת' שמבארת את ששת סדרי המשנה בדרכם של גדולי המפרשים. מאום לא חידש מעצמו, אולם סלל נתיב עצום להבנת התורה.

כבר בראשית הדברים אדגיש: אינני מתיימר. לא צללתי לעומק הטענות על אופן חיבורו של החומש הנפלא – שרבים מגדולי ישראל משתעשעים בו, והמוני עמך בית ישראל רואים בו פתח נפלא ללימוד התורה הקדושה בטהרת הלב ומתוך הרגשת קדושתה של התורה הקדושה.

קטונתי מלקבוע מסמרות בפולמוסים. פוק חזי מאי עמא דבר – המוני עמך בית ישראל מתענגים על הפירוש. ואולי כאן לא הבין רבי נפתלי שכוונת גדול הרבה יותר מכפי שהוא ראה את עצמו – סתם מגיד שיעור שאומר שיעור בחומש, כפי שהגדיר את עצמו.

ואיזה מגיד שיעור נפלא היה! לשונו לשון לימודים, דייקן נפלא, כותב בהיר בחסד. שנים שימש כראש כולל והרצה סוגיות עמוקות בבהירות מופלאה. אבל עם הגעתה של ההצלחה המסחררת – היו מי שפתחו במערכה שאינה יודעת פשרות ומעצורים.

ועל זה אני רוצה לדבר. על המעצורים שחסרו במלחמה הזו. לא על עצם הביקורת – אלא על האופן שבו הופגנה, עד כדי רשעות טהורה, עד כדי אכזריות מפלצתית באצטלת 'לשם שמים'.

על זה אני מתיימר לכתוב; על חוסר היכולת לעצור, להתבונן, לחשוב אולי יש דרך אחרת לנהל מערכות, אולי כדאי לדבר עם המחבר קודם, להציע את הטענות בפני גדולים בדרך של 'דין תורה', באופן של 'שמוע בין אחים' ושפעתם צדק.

אני רוצה לדבר על 'באפס הרגו איש', כפשוטו ממש! אני בטוח שרבי נפתלי ביאר את הפסוק הזה בדברים בדרכו הייחודית, על בסיס דברי הראשונים שמהם לא זז כמלוא הנימה, ומעולם לא התיימר להכניס אף לא בדל של פירוש משל עצמו. ואיזה 'אף' אימתני היה זה!

את כאב ליבו של רבי נפתלי זצ"ל, שעלה עימו למרומים – לא ניתן להחזיר לאחור. אבל תהא פטירתו מתוך כאב הרדיפה תמרור לדורי דורות: לפני שיוצאים למערכה 'לשם שמים' – יש לחשוב על היהודי מושא הרדיפה. על אשתו, ילדיו ונכדיו. על תחושת העוול, על שפק הדם, על הצר הצורך שלעולם אינו שווה בנק המלך.

מכיוון שקטן אנשים אני, רק אתלה את דבריי באילן גבוה. כך אמר לפני זמן מה מזכה הרבים הגאון רבי מנשה ישראל רייזמן שליט"א: "אני מחובר עם איש כשר וצדיק שהוציא לאור חומש מפורש עם 'רש' כפשוטו, וזכה לקרב הרבה מאוד מבני ישראל ללמוד תורת משה רבנו עם פירוש רש"י. אחר כך הדפיס חומש בשם 'פשוטו של מקרא' ויש אנשים שמחפשים בזכויות מגדלת, מתאמצים למצוא איזו טעות.

"הללו מכריזים על שלומי אמוני ישראל שהם 'מינים ואפיקורסים', ורודפים אותם ברדיפות שלא שמעום אבותינו, מאיימים ברציחות, הכאות וקללות באופן נורא מאוד. ביועדי ומכירי קאמינא! וקללות באופן נורא מאוד. ביועדי ומכירי קאמינא!

«המשך בעמוד הבא»

משהו מתכונות הנפש הגדולות של אביהם, ניכר כאב כפול – כאב הפטירה בטרם-עת, וכאב על הלב הטהור שהתייסר כל כך בשל הרדיפות המרשעות כל כך.

"אבא אמר לי שבמשך השנים היו לו דאגות והתמודדויות שונות, אולם אף אחת מהן לא התקרבה לכאב שחש בשנים האחרונות, מאז החלה הרדיפה נגדו. הוא אמר שהמושג 'קפץ עליו רוגזו של יוסף' התבאר לו כאשר הבין מה זה רוגז שמורכב מחוסר אונים, כאב של 'לב רגז', של הרגשה שרודפים אותו מבלי לשמוע אותו כלל, רדיפה לשם רדיפה שמלווה בביטויים הכי חריפים, ואין שום דבר שהוא יכול לעשות כדי למזער את הרדיפה הזאת".

ומכל התיאורים של מכרים מעשרות שנים עולה דמות של יהודי שחוצץ מתורה – שום דבר, כמעט, לא עניין אותו. בשבת, רגע לאחר בציעת 'המוציא', היה מתחיל לדבר על הפרשה, או על הפרשה שבה עמד באותה העת בפירושו על התורה. דברי הראשונים והאחרונים היו שגורים על לשונו. אם רצו לשמח אותו – היו משמיעים דבר חידוש. וכאשר גילה בספרי האחרונים דבר חידוש שהוא עצמו חשב עליו – היה מתמלא שמחה עצומה: "ברוך שכיוונתי! זהו סימן שהחידוש שלי נכון ואמיתי!" זאת בשונה ממחברים שמצטערים כאשר הם מגלים כי חידושם נתחדש כבר מקדמת דנא.

באחד הימים קנה רבי נפתלי מטרייה. למחרת גילתה הרבנית אנשין שהמטרייה החדשה ניצבת שבורה ומרוסקת. התברר שבאמצע הלילה, תוך כדי כתיבת חיבורו הגדול, נתקל בשינוי לשון בספר השל"ה הקדוש, ורצה לבדוק אם שינוי הלשון מופיע גם במהדורות אחרות. האוצרות הממוחשבים היו פחות שימושיים אצלו, ולכן החל לצעוד לעבר אוצר הספרים של בית הכנסת אמשינוב שברחוב דרכי-איש, מרחק רחוב וחצי מביתו. באותו הלילה ירד בביתו ברד כבד ואימתני, אבל רבי נפתלי לא נרתע. פילס את דרכו בכפור העז, בוסס בשוליות ובביצות, עד שהגיע לאוצר הספרים ומצא את שביקשה נפשו.

"שאלנו אותו: 'אבא, לא יכולת לדלג על הקטע ולבדוק למחרת?' והוא השיב: 'לא, לא יכולתי. אי אפשר להמשיך בכתיבה כשיש 'חור' כזה. הכתיבה היא שיטתית, בנויה נדבך על נדבך. אי אפשר להמשיך ולכתוב בלי להבין היטב את כל שינויי הנוסחאות בשיטת'ל הזה'".

וכאשר השלים את פירושו – לא היה גבול לאושרו. "הוא היה נכנס לחנויות ושואל את המוכרים תוך שהוא נהנה מהאלמוניות שלו: 'נ', 'פשוטו של מקרא' נמכר? זה הולך טוב? אנשים נהנים?' וכאשר שמע שהחומש נמכר ואנשים נהנים – הוא היה מתהלך כשיכור משמחה".

ואז החלו הרדיפות, וקפץ עליו רוגזם של מנהלי מערכות 'לשם שמים'.

משהגיע למקום המשוער שבו נטמן רש"י, נטל דף ועט וכתב את הביאור האחרון לפירוש רש"י על 'לעיני כל ישראל'. דמעות הציפו את עיניו של רבי נפתלי. הוא השתטח אפיים ארצה, התייחד ברוחו ובנשמתו עם רבן של ישראל, והודה על חלקו הגדול בחייו – להשלים ביאור מופלא על פירושו של גדול מפרשי התורה.

וכמנהגו בתורה, כך מנהגו בכל פרטי הבריאה שברא הקב"ה בעולמו. יכולת ההתבוננות של רבי נפתלי בפלאי הבריאה, בכל עץ ושיח, ואפילו בצבעי הפרחים – הייתה נדירה עד בלתי מצויה. פעם אמר שהסיבה לכך שמכל בעלי החיים רק הפינגווינים עומדים ניצבים כמו בני אדם, היא בשל העובדה שהם חיים במקומות שרגל אדם אינה דורכת בהם, ולכן אינם סותרים את מלכותו של האדם.

מתוך שידע כי אני עוסק בכתיבה – פעמים שהיה מזכה אותי בטובת עינו, ומראה לי יצירות מפרי עטו, בסגנון של שירה שכל שורה בה לקוחה מלשונות התנ"ך וחז"ל. וגם כאן הופיעה יכולת ההתבוננות שלו על הפרטים הכי שוליים – במבט הכי תורני. פעם, בעיצומו של קיץ לוחט, הראה לי שיר הודיה שכתב על המצאת המזגן – והייתה זו עוד זווית ליכולת ההתבוננות המופלאה שלו על כל פרט מפרטי הבריאה.

כך כתב ב'שיר המזגן' ששמו עימדי: "בְּהִתְלַחֵט הַחוּם, בְּכַבֵּד שָׁרַב, כְּאִשֶּׁר יְקוֹד הַשֶּׁמֶשׁ, עַל כָּל קְדָקוֹד יָפֵה; וּבְרִחוֹבוֹת קָרִיָּה, שִׁבְתּוֹ סוֹבְבִים, מְרַשְׁפִּי חֲמָה יִתְחַבֵּא, מְשִׁבֵּי לְהַבּוֹתֶיהָ, גַּם טֶמֶן וְטִמְנוֹ; וְמִי כְעֶמֶד יִשְׂרָאֵל, לְמוֹדֵי עֵמֶל וְיָגַע, אֲשֶׁר בְּצִהְרֵי הַיּוֹמָם, אֵט אֵט יִצְעָדוּ, שְׂפּוֹפֵי גֹ, סְחוּטֵי לֶשֶׁת, וְגִמְרֵא תַחַת שְׁחִים, עֹלָה יַעֲלוּ בָהָר, בְּמַעֲלֵה הַמִּשְׁעוֹל, בְּאַפִּיסַת כָּחֶם, אֶל טוֹבוֹ אֱהִיָּה, אֶל מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל. כִּךְ פָּסְעוּ אֲלֵפֵי שָׁנִים, בְּשִׁאֲרֵית כּוֹחַ סֶבֶל, רְכוּנֵי גֵב, תְּשׁוּשֵׁי שֶׁמֶשׁ, בְּחִרְבוֹנֵי קִיץ סֵלָה.

"עֲתָה, בְּאַחֲרֵית שָׁנִים, מִה רֵב טוֹב הֶקֶל, אֲשֶׁר צָפָן לִירֵאָיו: רַק הָרֶם יִדָּה, וְלַחֵץ כִּפְתּוֹר בְּאַצְבָּעָהּ, וְהִנֵּה – – רֹחַ קָרִים לִירְמָה, אֶל נֶכַח רֹאשָׁהּ תִּנְשֵׁב, וְאוֹרִים – – כְּאוֹרֵי פִסְגּוֹת חֲרֻמוֹנִים, כְּטַלְלֵי תַחֲחִה, מוֹל פְּנִיָּה יִישִׁירוּ, כִּי מִתְקַרַת הַבֵּית, מִבְּעַד חֲרָפִים, בִּינּוֹת חֲרִיצִים, מִשָּׁם יִבְקְעוּ וַיִּזְרְמוּ, מִשָּׁם אֲלֵיךְ יִגְלְשׁוּ, לְפָנֶיךָ מֵאֲתָדָה כָּל שְׁמִיץ קִיץ, לְפִגּוֹג מִמֶּךָ כָּל חֲמַת מְצִיק, לְהִשְׁבִּי לָךְ אֶת נַפְשֶׁךָ.

"אֵיךְ כֹּה הוֹטֵב לָנוּ, כִּי זָכוּ אַחֲרֹנִים, אֶל אֲשֶׁר לֹא זָכוּ דוֹרוֹת, דוֹרוֹת-קִדְמוֹנִים רִאשׁוֹנִים. הִתְפַּלֵּא בְּעֵינֵיכֶם? גַּם בְּעֵינֵי יִפְלֵא!"

שישה-עשר ילדים, כן ירבו, יושבים שבעה בבית ברחוב אוהב-ישראל. הבית הומה מנחמים מכל הגוונים, מכל הארץ. יהודים באים ומבקשים להודות למי שפתח בפניהם את שערי התורה בביאורו המתוק והקולח על התורה. ובלבבות הבנים, כל אחד מהם לקח

לפני שיורים, חושבים

כאשר בחלקים מסוימים של
ציבור חובשי הכיפות הסרוגות
מתחילים להפיץ שנאה נגד לומדי
התורה, אין אפשרות להמשיך
לשתוק | דע מה שתשיב

תגיד, אבא, פונה אליי הבת שלי, "למה הם שונאים אותנו?"

אני מנסה להבין למי היא מתכוונת, ואז היא מנופפת באחד מהפרסומים המזוהים עם מגזר הציונות הדתית, שיחד עם רשימה ארוכה של עלוני ועיתוני המגזר, זרועים במאמרים נוטפי שנאה נגד לומדי התורה והמגזר החרדי, משל מדובר בגיליון בחירות של "ישראל ביתנו" וארגוני השמאל.

ימים קשים עוברים על עם ישראל. אם לא די לנו בדם ישראל שנשפך כמים, הרי שבאחת קמה עלינו גם קבוצה מתוך הציבור הנ"ל והצטרפה למקהלת 'אחיכם, שונאים, מנדיכם', שכדברי הנביא קמים נגד החרדים לדבר השם.

אני רואה את הצער על פניה של בתי, ואת המבוכה שקיימת בקרב חלק מבני התורה הצעירים למקרא דברי הבלע נגדם. למרות שאין לי חשק לעסוק בפוליטיקה, אני חש שהפעם לא עת לחשות, כי בשונה מבעבר, הפעם יש בין הטוענים נגדנו גם מנהיגי ציבור ומחנכים, שמביאים סחורה חדשה למלחמה הישנה נגד לומדי תורה. הפעם זו כבר לא סתם זריקת האשמות בנוסח 'פרזיטים' ו'משתמטים' אלא ממש 'חבורות' ישיבתיות, גדושות בציטטות ומובאות מכל חלקי התורה, המוכיחות שאנחנו טועים ועומדים על הדם. זה לא הזמן לשתוק ולהוריד ראש, אלא להשיב מלחמה, בחינת 'דע מה שתשיב לאפיקורוס', בעיקר בשביל לענות לילדינו ובחורינו – שיהיו בטוחים בצדקת דרכם.

מי שחושב שהשימוש במילה 'אפיקורס' בהקשר זה מוגזם, כדאי שיפתח גמרא מסכת סנהדרין (דף עט:): "אמר רב יוסף: אפיקורוס – כגון הני דאמרי: 'מאי אהנו לן רבנן? לדידהו קרו, לדידהו תנו' (פירוש: 'כמו אלו שאומרים: מה מועילים לנו חכמים? לעצמם למדו, לעצמם שנו')". ועל כך הוסיף אביו, שהאומרים זאת הם גם בכלל 'מגלה פנים בתורה' (שאינו לו חלק לעולם הבא), שהרי כתוב בפסוק: "אם לא בריית יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמת".

מרב רבי אלחנן וסרמן הי"ד, בקונטרס 'עקבתא דמשיחא', חזה

הלוחמים בבני

הישיבות הם

אלו שכבר

מקום המדינה

נלחמים נגדנו,

אלו שגזרו כאות,

אלו שתומכים

בעם ישראל

ככל העמים

וברוך השם, גם אני נרדף בגלל הדבר הזה. מסתמא לאחר דבריי אלה – אַרְדָּף עוד יותר. אבל המצב הוא איום ונורא, אנשים עומדים בצד ורואים את תשפוכת דם הצדיקים – והם שותקים. אם לא דם בגשמיות – הרי רוצחים כאן אנשים כשרים בחרבות שבשפתותיהם.

"זה ממש כמו קמצא ובר קמצא, גם אם כוונת הלוחמים היא רק לשם שמיים. אני מכיר אותם, נפגשתי עימם, אנשים כשרים שמניחים תפילין רש"י ורבנו תם ומתפללים כוותיקין. אבל צריך להתענות אלף תעניות ולעשות אינספור סיגופים לפני ששופכים דם ישראל בכתבי פלסטר ברבים, גם אם זה לשם שמיים".

"בבוקר שמחת תורה", המשך הרב רייזמן,

"נכנסו לארץ הקודש אלפי ישמעאלים וכש'שם שמיים' על שפתותיהם הרגו ורצחו ושפכו דם באופן נורא. אז ברוך השם, אצל יהודים לא עורפים ראשים בגשמיות, אבל יש גם עריפת ראשים ברוחניות. רודפים ומבזים אנשים בכתב ובעל פה באופן מחריד, ואומרים שזה לשם שמיים. הקב"ה רוצה לעורר אותנו... "כל אחד צריך לבדוק סביבו ובתוכו – האם אין דברים שהוא עושה כשהוא חושב שזה 'לשם שמיים', ובפועל הוא מבזה את זולתו באופן נורא ואיום. יש בדורנו בעיות אחרות, שמולן צריך באמת ללחום. התאוות מאמריקה ומפריז שמחוללות שמוות בדור הצעיר, שנטבח על מזבחן של התאוות והמותרות והמודרניזציה, אבי אבות הטומאה המבקש לטמא נשמות ישראל בשער החמישים של הטומאה, כמבואר ב'אור החיים' הקדוש.

"בזה צריכים ללחום בכל תוקף. לא לרדוף יהודי שהתייגע לחבר חומש עם ביאור 'פשוטו של מקרא'. אם שם הספר כואב למישהו – אפשר לשנותו. אבל יהודי שהדפיס חומש עם רש"י, וביאר את דברי רש"י באופן מופלא מאוד, והוסיף לבאר גם מדברי רבותינו הראשונים, כולם מרבותינו הקדושים – איך אפשר להחרים? מי שמלקט דברי הרשב"ם והספורנו והרש"ר הירש והנצי"ב, הרי הוא חיבור מופלא מאוד, מומלץ לכל יהודי מגדול ועד קטן, בדוק ומנוסה, מ'בראשית' עד 'לעיני כל ישראל'.

"כל דבר שהודפס בעולם, אם יוצאו בו חמש מילים מהאמצע – ניתן יהיה למצוא פיתול ומעקש. יש שורות במדרש, שאם הייתי מדגיש בהן רק שורה אחת – זה יהיה פחד נורא ואיום. אם אלך עם אותן שורות לרבנים, והם יחשבו שזה ספר בן דורנו – בלי ספק שהם יחתמו מייד כי הכותב הוא מין ואפיקורס ואחת דתו... "ברוך השם, יש רבנים שחזרו בהם, וביקשו מחילה וכתבו 'ברם דברים שאמרתי טעות הם ביד', וזוהי מדרגה גדולה מאוד – לחזור ולהודות על הטעות. לא כל אחד הוא כל כך גברא רבא כמו האמורא רבא שאמר 'דברים שאמרתי טעות הם ביד'. "הלוואי שהקב"ה יאמר די לצרתינו, ולא יאמר 'לשווא הכית' לאחר ששלח לנו ישמעאלים עם פגיונות שצועקים 'אל-לה אכבר' כדי להזכיר לנו לבטל את ה'לשם שמיים' הפסול ממחננו". עד כאן דברי הרב רייזמן.

הריני מקבל על עצמי בלי נדו, לעשות יותר כדי להציל עשוקים מיד עושקיהם, לעמוד לימין נרדפים ללא חת, ולעשות ככל יכולתי כדי לבער נגעי רדיפות שווא ממחננו. לעילוי נשמתו הטהורה, הנקייה והזכה של השכן הקדוש, הגאון הגדול רבי נפתלי בן ר' אברהם זצ"ל.

"חננו הביטא ממרומים

תשפכת דם הצדיקים ותמצית דמים

תראה בפרגודך והעבר כתמים

ק"ל מלך יושב על כסא דחמים" –